



Morten Emborg, direktør for TEC

2018-10-25 15:16 CEST

Opråb: Regeringen fører erhvervsuddannelsespolitik med hovedet under armen

Har du prøvet at kigge langt efter kvalificerede ansøgninger eller vente længe på den nye kollega, der skal være med til at imødekomme kundernes behov? Det er ingenting i forhold til det, der venter dig og de danske virksomheder, hvis regeringen insisterer på at fortsætte en erhvervsuddannelsespolitik med hovedet under armen. I dag er 40 % af den nuværende arbejdsstyrke faglærte, og vi optager under 20 % af en ungdomsårgang på erhvervsuddannelserne. Vi er godt på vej mod en virkelighed, hvor du skal have et yderst veludviklet netværk for at få de

faglærte stillingerne besat og dermed få en virksomhed, der er konkurrencedygtig på det globale marked.

Når nu en stor del af danskerne ikke kan få fat i det travle malerfirma og derfor skal til at agere håndværkere i deres eget hjem, vil jeg stille et spørgsmål: Hvor meget maling skal du bruge for at male 100 m²? Er det mon nok at købe bøtten til 50 m²? Det burde være et let spørgsmål, men for regeringen er det åbenbart svært. For på trods af manglen på logik, tror regeringen stadig, at de kan få mere for meget mindre. Det virker ikke! Vi kan vælge at male halvdelen eller male sporadisk over det hele. Begge dele er dårlige løsninger. Og den logik gælder også i andre forhold end maling. Så hvordan kan regeringen tro, at de år efter år kan trække penge ud af erhvervsuddannelserne og samtidig høste flere faglærte. Det er en politik, der tyder på, at de ikke ved, hvad der sker, når politik rammer virkeligheden.

Måske har du læst i medierne, at erhvervsuddannelserne vil få 2 milliarder. Det er Kejserens nye klæder. De 2 milliarder findes ikke. Det fremgår af et teknisk regnestykke, som i hovedtræk indebærer en fastholdelse af besparelser, færre penge til basisdriften og derefter en tilbageførelse af midler, der skal finansiere 55 specifikke tiltag. Det er bygget op efter princippet, hvor man fodrer hunden med sin egen hale. Slutresultatet er, at jeg skal drive en erhvervsskole i 2019 for 22 millioner mindre, end jeg har haft i 2018. Og dertil kommer, at jeg allerede har sparet 30 mio. kr. gennem de seneste år. Jeg skal finde besparelser på langt mere end 2 %, mens jeg gennemfører den samme aktivitet og fastholder en høj kvalitet. Den slags dyre "gaver" vil jeg betakke mig for i fremtiden. Vi er ikke bare efterladt nøgne, som kejseren i H.C. Andersens eventyr. Vi er flået til skindet.

Mens regeringen i ord giver udtryk for, at vi har en fælles ambition om at skaffe flere faglærte og skabe vækst i virksomhederne, så viser de i handling, at de har andre politiske dagsordener. Regeringen må holde op med at tale med to tunger. Når der er en sparedagsorden for erhvervsuddannelserne, så sig det lige ud i stedet for at tale om tilførsel af midler til sektoren.

Ud fra en påstået satsning på erhvervsuddannelser virker det for eksempel selvmodsigende, at de indfører adgangsbegrænsninger (dimensionering) på en række erhvervsuddannelser med det formål at forhindre en overproduktion af faglærte. 38 % af gymnasieeleverne tager ikke en videregående uddannelse, og alligevel er de ikke underlagt nogle dimensioneringskrav. Jeg efterspørger konsistens i reglerne.

Hvad foreslår jeg selv for at styrke vores erhvervsuddannelsessystem og

skaffe flere faglærte?

Jeg og andre erhvervsskoler har for nyligt foreslået regeringen, at vi retænker ungdomsuddannelserne og skaber en sammentænkt struktur. Det har vores to nabolande Norge og Finland gjort med succes. I dag søger 40-50 % af en ungdomsårgang i Finland og Norge ind på en erhvervsuddannelse. De resultater er blandt andet kommet i forbindelse med strukturelle ændringer, massive investeringer og en øget gennemsigthed i uddannelsessystemet. Og måske er der, når vi giver strukturen et eftersyn heller ikke brug for 106 erhvervsuddannelser. I takt med, at erhvervslivet efterspørger mere generiske og generelle kompetencer, kunne vi med fordel sammentænke nogle af erhvervsuddannelserne og dermed give de unge længere grundforløb. Det vil give mere attraktive ungdomsmiljøer, et entydigt fokus på kvalitet i vores ungdomsuddannelser og bedre muligheder for at uddanne den arbejdskraft, som samfundet har brug for. De strukturelle ændringer ville desuden medføre ændrede økonomiske rammer og fjerne konkurrencen mellem ungdomsuddannelserne.

Regeringen siger nej tak. De vil ikke retænke ungdomsuddannelserne og fjerne konkurrencen. Samtidig vil de have en øget synlighed af erhvervsuddannelserne og foreslår derfor i deres seneste oplæg om styrkelse af erhvervsuddannelserne en række branding-initiativer. Samtidig med at de gør det, synes de, at vi bruger for mange penge på markedsføring, og det synspunkt bruger de som anledning til at reducere skolernes taksameter yderligere. Jeg forstår ikke logikken. Hvordan vil de have, at vi uden hjælp fra strukturelle ændringer skal øge tiltrækningen, gennemføre deres branding-initiativer og samtidig bruge færre markedsføringskroner?

Et andet forslag jeg brænder for er, at erhvervsskolerne placerer sig, hvor der er leben og trafikale knudepunkter. Så skaber vi dynamiske læringsmiljøer, hvor der udover uddannelser er butikker, kunsthåndværk, iværksættere, virksomheder og caféer. Slut med erhvervsuddannelser, der er gemt væk i store lagerlignende bygninger, som en stor del af befolkningen aldrig er i berøring med. Det skal retfærdigvis siges, at det ikke udelukkende er min idé, for det har jeg også set i praksis i Finland. Altså endnu et forslag der bygger på erfaringer og evidens for, hvad der virker, når erhvervsuddannelser skal fremstå som attraktive valg. Men den administrative praksis og blandingen af offentlige og private arbejdsfællesskaber er brolagt med forhindringer og regler, der gør det umuligt at gennemføre praksis.

Ud over et attraktivt læringsmiljø ville arbejdsfællesskaber give mulighed for at opnå større økonomisk fleksibilitet, da bygningsmassen ikke ville være så

fastlåst som i dag. I dag betyder besparelser, der bliver varslet få måneder før, de skal effektueres ofte, at vi er nødt til at reducere i antallet af medarbejdere. Det går selvfølgelig ud over kvaliteten og i øvrigt også arbejdsklimaet på erhvervsskolerne. Arbejdsfællesskaber med en fleksibel bygningsmasse ville give os flere håndtag at trække i ved besparelser.

Og nu er jeg tilbage, hvor vi startede. I ord deler regeringen og erhvervsskolerne en fælles ambition om at uddanne flere faglærte. I handling vælger regeringen det modsatte og tror, at de kan få mere for meget mindre – eller for at vende tilbage til malermetaforen. De tror, at de kan male 100 m², selvom der kun er maling til 50. Det kan vi stadig ikke. Vi er nødt til at investere, hvis vi vil uddanne flere faglærte og styrke det erhvervsuddannelsessystem, som vi tidligere har italesat som verdens bedste. Vi skal investere i, at virksomheder kan rekruttere kompetente medarbejdere og dermed begå sig på et globalt marked med hård konkurrence. I en kronik i Information står der, at en investering i at uddanne 10.000 faglærte ville give et afkast på 1 milliard. Alligevel fravælger regeringen at investere.

Jeg er oprigtigt bekymret for vores samfund og fuld af visioner på sektorens vegne. Det er i den ånd, at mit opråb skal læses. Jeg forstår godt, at regeringen dagligt træffer mange beslutninger og sikkert på spinkle grundlag. For ingen kan vide alt. Men så kom og se, hvad der sker, når politiske beslutninger møder virkeligheden. Lad os i fællesskab bringe viden, forskning og erfaringer i spil og få skabt gode løsninger. Derfor slutter jeg med en åben invitation. Kom og mød virkeligheden og lad os tage snakken om, hvordan vi vender hverdagens svære paradokser til gennemtænkte løsninger, der kan fungere i praksis. Kaffen er klar!

Med venlig hilsen

Morten Emborg

Direktør for TEC

TEC er en erhvervsskole fordelt på syv adresser i Region Hovedstaden. Vi har mere end 30 erhvervsuddannelser, teknisk gymnasium, EUX, 10. klasse og efteruddannelse til faglærte og ufaglærte. Hvert år sikrer vi, at 20.000 mennesker får en uddannelse af høj kvalitet og fokus på erhvervsrettet dannelse og innovation. Vi har en holdning til uddannelse og blander os i

samfundsdebatten.

Kontaktpersoner



Maren Kaadt

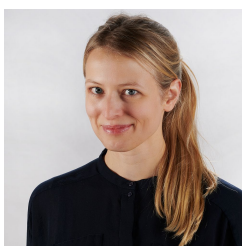
Pressekontakt

Konstitueret kommunikationschef

Kommunikation

mka@tec.dk

+45 2545 3242



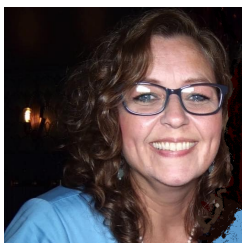
Lærke Cecilie Lindegård

Pressekontakt

Presseansvarlig

lcl@tec.dk

+4525453457



Mette Østerdal

Pressekontakt

Souschef i Kommunikationsafdelingen

moe@tec.dk

+4525453484